

Strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*) v jižních Čechách: historie a současnost

Middle Spotted Woodpecker (*Dendrocopos medius*) in South Bohemia: history and the present distribution

Jiří Pykal⁽¹⁾

Abstract: Historical evidence of the occurrence of the Middle Spotted Woodpecker in South Bohemia is very scarce until the middle of the 20th century. A higher number of observations were obtained during the first Atlas mapping (1973–1977). The countryside around the towns of Třeboň and Hluboká nad Vltavou were identified as centres of occurrence of the species. Since then, the number of occupied sites and reported abundance have increased gradually, however, the picture of distribution and abundance of the species in particular regions of South Bohemia was not entirely clear. Therefore, I carried out systematic research of the species distribution in suitable breeding habitats throughout the whole territory of South Bohemia from 2010, but mainly during 2017–2019. I used playback of the males' territorial call. Moreover, I included data on the species in AVIF and NDOP databases in the period 2010–2019. I obtained a set of 200 records. The total estimate of the number of breeding pairs based on these results is ca. 400–500 pairs. The breeding sites were located mainly at an altitudes of 350 (the lowest altitude in South Bohemia) – 500 m, the highest altitude of confirmed breeding was 555 m. For the estimate of numbers in particular regions of South Bohemia see table 1. The main breeding habitats were broad-leaved forests with a substantial proportion of oaks (over ca. 25%) that are at least 80 years old. Other habitats include also chateau parks, game enclosures and pheasantries, fishpond dams with old oaks and alleys of old oaks in an open landscape.

Key words: distribution, Middle Spotted Woodpecker, numbers, South Bohemia.

Abstrakt: Zpráva o výskytu strakapouda prostředního v jižních Čechách bylo naprosté minimum až do 60. let 20. století. Teprve v průběhu prací na prvním atlasu hnízdního rozšíření v letech 1973–1977 byl získán ucelenější obraz jeho hnízdního výskytu, při dalších třech atlasových mapováních byl pak doplňován a aktualizován, přičemž počet obsazených kvadrátů postupně narůstal. Jako zásadní hnízdní oblasti byly identifikovány Třeboňsko a Hlubocko; v obou oblastech je od roku 2007 prováděn i pravidelný monitoring početnosti druhu. Údaje o rozšíření a především o početnosti druhu v ostatních oblastech jižních Čech však zůstaly i nadále útržkovité i vzhledem k tomu, že strakapoud prostřední je po naprostou většinu roku poměrně nenápadný. Od roku 2010 a především v posledních třech letech (2017–2019) jsem proto prováděl systematický průzkum potenciálních biotopů strakapouda prostředního na území celých jižních Čech. Přítomnost druhu jsem zjišťoval pomocí provokace nahrávkou hlasu především v období toku od druhé poloviny února do konce dubna, ale příležitostně i v dalších obdobích roku. V tomto příspěvku předkládám zjištěný obraz aktuálního rozšíření strakapouda prostředního v jižních Čechách v období 2010–2019 na základě vlastních údajů i s využitím údajů z databází AVIF a NDOP. Odhadl jsem početnost druhu v jednotlivých regionech jižních Čech a jeho celkovou aktuální početnost odhaduji na 400–500 párů. Uvádím také údaje o biotopových nárocích a výškovém rozšíření druhu v jižních Čechách, o vývoji početnosti, a metodické poznámky ke zjišťování druhu v různých obdobích roku a o reakci strakapoudů na nahrávku.

Klíčová slova: jižní Čechy, početnost, rozšíření, strakapoud prostřední.

¹⁾ Bezděkovská 427, CZ – 386 01 Strakonice, e-mail: pykal.jiri@seznam.cz